

Amerikanska vietnamuniformer – några exempel

AV SLAGFÄLT SARKEOLOG BO KNARRSTRÖM

Efter att ha genomgått grundläggande infanteriutbildning på någon av de många baserna i USA, landade soldaterna på Tan Son Nhut – eller Saigons internationella flygplats. Resan hade tagit många timmar och hettan slog emot dem som en vägg, men uniformerna var oklanderliga. Det var millimeterprecision i de påsydda förbandsbeteckningarna och trupperna var som klippta och skurna ur den mycket strikta "Quartermaster Manual".

FRÅN PUTS TILL SMUTS

Puts och studs med noggrannhet in i minsta detalj. Bilden av soldaterna var dock en helt annan efter sex månaders tjänst i avlägsna posteringar, djungelstrider och patrullering i fiendens område. Oavsett vad reglementet föreskrev så hade de vid detta laget lagt bort all onödig materiel. En del pinaler fungerade inte i den fuktiga djungelvärmén, medan andra detaljer istället lades till. Stridsselar och uniformspersedlar modifierades och kompletterades med både äldre och nyare utrustning. Webbing från andra världskriget kombinerades med moderna amerikanska bärsystem i nylon, och erövrad fiendetrustning kunde lika gärna ersätta utslitna ammunitions- eller granatfickor. Lokaltillverkade eller egenhändigt broderade tyginsignier och graffiti från spritpennor prydde efterhand både uniformer och hjälmöverdrag.

Infanteristerna i armén och marinkåren var dock oftast igenkännbara, men det samma kan inte sägas om specialförbanden. Enheter ur exempelvis Special Forces och SEALs kunde till slut bli nästan generiska i sin uppenbarelse. Elitsoldaterna sågs inte sällan i blå levis-jeans med basket-sneakers på fötterna. Specialsoldater som stred tillsammans med lokalt rekryterade styrkor tenderade också att anamma provinsiella sedvänjor. Tigerandiga kamouflageblusar var vanliga och dessa kunde vara av äldre fransk modell eller härröra från lokala skradderier. Likaså varierade special-

förbandens beväpning. Moderna automatvapen såsom Stoner 63 och CAR-15 samsades med äldre pjäser. Kulsprutepistoler från tiden runt andra världskriget, exempelvis brittiska Stenguns, tyska Mp40, ryska PPsh, amerikanska Thompsons M1A1 och den australiensiska Owen kan ses på bilder från tiden. Ett av favoritvapnen bland medlemmar i SEAL-grupperna var för övrigt den svenska 9 mm kulsprutepistolen 45b.

Erövrade vapen användes inte så sällan av elit-soldater på djuppenetrerande uppdrag. Magasinskapacitet, robusthet och reliabilitet var nyckelfunktioner och genom att nyttja samma beväpning som motståndaren förvirrades fienden då de inte kunde urskilja vem som egentligen sköt mot vem. Dessutom räknade man iskallt med en konstant tillgång på användbar ammunition.

DJUNGELANPASSNING

Efter att under 1950-talet ha fokuserat på kallare klimat såsom under konflikten i Korea och potentiella framtida slagfält i Nordeuropa, blev det under 1960-talet nödvändigt att ta fram ett amerikanskt uniformssystem anpassat för Sydostasiens djungler. Djungeluniformen "OG-107" introducerades 1963 (infördes fullt ut 1967) och bestod av olivgröna byxor, skjorta och blus i bomull/poplin och bomull/satin. De förekom i flera olika modeller med smärre skillnader i fickor och sömmar. Soldaten försågs med fyra par olivgröna byxor i

